

Artikel 27-29: de kerk

Kinderen, zolang Christus geen gestalte in u krijgt, doorsta ik telkens weer barensweeën om u. (Paulus, Galaten 4 vers 19)

Als het over de kerk gaat, zijn twee dingen in ieder geval van belang. De kerk is een kwestie van geloof, het is een aangevochten werkelijkheid. De kerk in z'n totaliteit kan niemand zien, die moet je geloven. Het is ook belangrijk dat je beseft dat de kerk bestaat uit mensen.

Onzichtbaar

De kerk is onzichtbaar omdat ze bestaat uit mensen die leven op allerlei plaatsen door alle tijden heen. Onzichtbaar ook, omdat de kenmerkende eigenschap van al deze mensen is dat zij geloven. En geloof kan je niet altijd van buitenaf zien. In de kerk bevinden zich tussen de gelovige mensen ook huichelaars (art. 29 NGB). Het verschil is lang niet altijd zichtbaar.

- ❖ Bij kerk denken veel mensen aan het kerkgebouw of aan een kerkelijke denominatie of aan het kerkverband. Waar denk jij als eerste aan als het gaat over de kerk en hoe spoort dat met art. 27 NGB?
- ❖ Lees de volgende stelling: “God bestaat niet. Daarom is het ook niet gek dat kerken leeglopen.” Wat is volgens NGB art. 27 de reden waarom de kerk er zal zijn tot het einde toe?

Vindbaar

De kerk als geheel onttrekt zich aan de menselijke waarneming. Niettemin is het wel de bedoeling dat de kerk zichtbaar wordt. De eenheid van de grote, onzichtbare kerk is niet uiteindelijk gediend met vage ideeën over een onzichtbare wereldwijde gemeenschap. Die eenheid wordt wél concreet wanneer mensen daadwerkelijk bij elkaar komen, zich onderwerpen aan Christus en elkaar dienen met de gaven die zij ieder afzonderlijk van God gekregen hebben.

- ❖ Wat vind je van de volgende stellingen? “Geloven zonder zelf te horen bij een kerkgemeenschap is onmogelijk” en: “bij een kerkgemeenschap horen zonder te geloven is onmogelijk.”
- ❖ In de gereformeerde traditie spelen belijdenissen een grote rol in het bewaren van (of zoeken naar) eenheid tussen kerken. Wat is, gelet op art. 28 NGB, evengoed bepalend voor de eenheid van de kerk?
- ❖ Welke gaven heb jij, en anderen, van God gekregen. Met welk doel (HC v/a 55)?

Ware kerk(leden)

Waar betekent *echt*, in tegenstelling tot andere zaken die wel echt lijken maar in werkelijkheid *schijn* zijn. Zo spreekt de Heidelbergse catechismus over 'ware gerechtigheid' en over de ene, 'ware en eeuwige God.', het 'ware zaad van David', het 'ware geloof' en 'ware bekering'. In de Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB) kan je daarnaast lezen over 'ware kennis', 'ware gelovigen' en: 'ware kerk'.

→ Wat betekent ware kerk?

De kenmerken van de ware kerk staan tegenover die van de valse (schijn-) kerk, zoals die van ware gelovigen staan tegenover huichelaars. De kenmerken van de ware kerk zijn volgens art. 29 NGB: (1) zuivere prediking van het evangelie, tegenover die gemeenschappen die aan zichzelf en haar verordeningen meer gezag toekennen dan aan Gods Woord; (2) zuivere bediening van de sacramenten, tegenover elke gemeenschap die naar eigen goedvinden daaraan toevoegt en eruit weglaat; en (3) zuivere bediening van de tucht.

Bij de oefening van de kerkelijke tucht gaat het blijkens de tekst van art. 29 NGB vooral om de juiste *uitwerking* van de vermaning. Elke gemeenschap hanteert immers eigen criteria en oefent dus haar eigen tucht uit (ook die gemeenschappen die het woord tucht niet gebruiken, doen dat). De ware kerk bestraft de juiste mensen en zaken. De valse kerk doet dat niet: zij bestraft – hanteert dus ook een vorm van tucht – de verkeerde mensen: diegenen die heilig leven naar Gods Woord.

- ❖ Welke kerken bestonden er in de tijd van Guido de Bres? Hoe zit het met de verschillende kenmerken vandaag in je eigen kerkgemeenschap? Staat daar de zuivere prediking van het evangelie boven alle andere regels en gewoonten (eerste kenmerk)?
- ❖ T.a.v. het tweede kenmerk dat art. 29 noemt: hoe kijk je als gereformeerd christen aan tegen kerken die het sacrament van de doop niet bedienen aan kinderen van gelovigen (NB maak onderscheid tussen gelovigen en kerken. M.a.w.: oordeel niet over personen. Oordelen over kerken kan je niet 1-op-1 toepassen op individuele gelovigen. In andere kerken zitten ook ware gelovigen en in jouw kerk zitten ook huichelaars!).